

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim
Tlf.: 94109461 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Selberg Arkitekter AS
rannveig@selberg.no

Trondheim, 19. august 2016

Oppstart av detaljregulering og høring av planprogram for Udduvoll massedeponi

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftslivorganisasjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen og på fjellet.

Melhus kommune vedtok 26.01.2016 en kommunedelplan for grustak, steinbrudd og deponier. Planen omfatter Udduvoll Vest, i tråd med anbefalingene i IKAP-2.

Vi er bekymret for planene om å benytte hele dette arealet som massedeponi, og vil begrunne dette nedenfor.

Naturverdier

Området inneholder naturtypen *bekkekløft*, og vi kan vise til NINA rapport 738¹:

Vernebehovet for bekkekløfter er betydelig. Bare få verneområder har bekkekløfter som viktig grunnlag for vernet, selv om bekkekløfter nok inngår i en del verneområder. Fordi bekkekløfter framviser stor spennvidde, både nasjonalt og regionalt, er det nødvendig med en høy andel vern for å dekke variasjonen. Forekomst av flere naturtyper som er sterkt til eksklusivt tilknyttet bekkekløfter, tilsier en høy verneandel for å sikre vern av disse naturtypene. Mange av bekkekløftene er svært artsrike, men det er store forskjeller i artsinventar både mellom og innen regioner. Fra en naturfaglig innfallsvinkel bør videre vernearbeid innrettes mot områder med følgende egenskaper: (1) store kløfter og kløftekomplekser, (2) kløfter med rikt og/eller unikt arts mangfold, (3) kløfter med store populasjoner av norske ansvarsarter, (4) lavlandskløfter med rike skogtyper, (5) kløfter med innslag av særegne naturtyper (spesielt fosserøyskog og fosseenger), (6) kløfter med gammel naturskog, (7) kløfter med middels til store uregulerte elver.

Viktige naturtyper i området er *gråor-heggeskog*, verdi C (*lokalt viktig*)² og *rik edellauvskog*, verdi B (*viktig*), og sistnevnte beskrives slik i Naturbase³:

Ganske lite areal og noe negativt påvirket av beite/landbruk. Likevel sterke positive kvaliteter i form av almedominert skog (rødlistet treslag) som dessuten har relativt høy alder og har oppnådd store

1 <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport%5C2011%5C738.pdf>

2 <http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00089942>

3 <http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00089972>

dimensjoner. Det inngår dessuten visse signalarter. I tråd med nytt faktaark er lokaliteten derfor viktig.

Området har en del eldre trær av arten alm, som står oppført i rødlisten 2015 som *sårbar* (VU)⁴.

Naturverdiene tilsier at man skal være restriktiv til å benytte arealet til massedeponi, og anrette det utenom arealene med viktige naturverdier.

Vannmiljø

Gaula og omkringliggende areal er vernet etter verneplanen for vassdrag⁵, og avsatt til LNFR-område i kommuneplanens arealdel.

Flere deponier har problemer med avrenning til vassdrag. Vi minner om at deponiene må følge vannforskriftens krav. Vi viser her til § 11 i vannforskriften om midlertidige endringer for deponier som skal fylles på kort tid og § 12 for de som tar lenger tid å fylle eller gir varige skader. Som avbøtende tiltak kan man i mange tilfeller lage fangdammer der partikler kan sedimentere.

Friluftsverdier

Området grenser tett opp mot det kartlagte utfartsområdet Øyberget, som er kategorisert med verdi *svært viktig*, og har følgende beskrivelse i *Naturbase*⁶:

Tilrettelagte stier, skilting, karttavler, privat p-plass v/Bjønnabakken, klubbhus åpen for servering på søndager, preparerte skiløyper, utsikt, bord/benker, trimkasser for melhus og Skaun, mye brukt av Skauningene også, orienteringskart og brukt til o-løp/treninger, mange k-minner, verneverdig gårdstun (Gammelgården), drikkevannskilde som brukes som skøytebane på vinter. Brukes både om sommeren og vinter. utfartsterrang for Øyås, Øysand, Melhus og Buvika.

Med et stort massedeponi i det tilgrensende arealet like øst for dette, vil opplevelsesverdien kunne bli redusert, i form av blant annet dårligere utsikt, støv, støv m.m.

Konsekvensutredning og videre planer

Planprogrammet forteller at for detaljreguleringen skal få en konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredning, ettersom tiltaket «*kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn*». I tidlig fase av utredningen bør en få oversikt over eventuelle mangelfulle registreringer av natur- og artsverdier, for deretter å gjennomføre en egen kartlegging. En må også utrede hvordan man kan unngå å skade de viktigste registrerte naturverdiene, og hvilken innvirkning planen vil få for friluftslivet i området, spesielt utfartsområdet Øyberget.

For noen deponier kan man se at områdets verdi for naturmangfold og friluftsliv har blitt like bra eller bedre enn før man begynte å fylle masser. Man kan si at man har lånt området fra naturen i en begrenset periode. Det avhenger imidlertid av hva som går tapt av natur når arealet fylles med masse. Det er avgjørende for konfliktnivået hvor lang tid det tar å fylle området. Det bør derfor i planene oppgis tydelig hvor lang det tar å fylle deponiet. I mange tilfeller er det stor usikkerhet knyttet til dette, og det er blant annet avhengig av hvilke utbyggingsprosjekter som blir gjennomført, men et omtrentlig tall bør kunne oppgis.

4 <http://data.artsdatabanken.no/Rodliste2015/rodliste2015/Norge/103527>

5 <https://www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/verneplan-for-vassdrag/sor-trondelag/122-1-gaula/>

6 <http://faktaark.naturbase.no/KartlagtFriluftsliv?id=FK00004879>

Konklusjon

Vi er skeptiske til å benytte hele dette arealet som massedeponi, av hensyn til naturverdiene på arealet, og friluftsverdiene i tilgrensende område. Alle naturverdier i området må kartlegges grundig, og en må vurdere hvordan man kan unngå å skade disse. Eventuelle stier og snarveier i området bør bevares, og en kan vurdere å opprette nye. Dersom de samlede konsekvensene for arealet blir for negative, må planene skrinlegges.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Erik Brenna
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag